

4th Generation District Heating

Eestis ei saa 4G kaugkütet arendada?

Kes olen mina?

Haridus:

2005 – 2009 TTÜ, soojusenergeetika, bakalaureus

2009 – 2011 TTÜ, soojusenergeetika, magister

2011 – 2018 TTÜ, soojusenergeetika, doktor

Töö:

2007 - ... AS Utilitas Tallinn. Insener ->
Võrguspetsialist -> Projektijuht -> Uuringute
osakonna juhataja - > Tootmisjuht

2011 ESTIS liige

2017 ESTIS juhatuse liige

Utilitase üldtutvustus

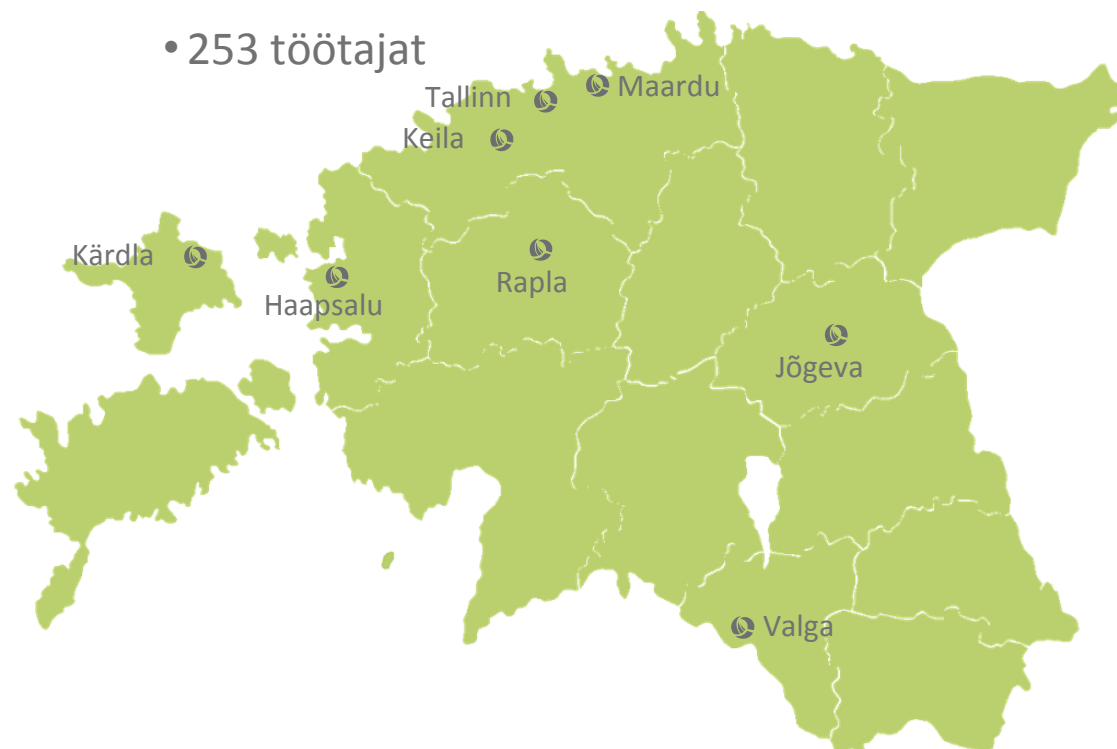
Suurim kaugkütteettevõtte ja oluline panustaja riiklike taastuvenergiaeesmärkide saavutamisse

- Utilitas on investeerinud 8 Eesti linna energiavarustusse aastatel 2012-2016 enam kui 140 miljonit eurot

2017

- 1.9 TWh müüdud soojust
- 243 GWh müüdud elektrit
- 1.1 TWh toodetud taastuvenergiat
- Varade maht EUR 301 m
- 253 töötajat

› Kõik Utilitase võrgupiirkonnad on EL Energiatõhususe direktiivi (2012/27/EU) kohaselt tõhusad kaugküttesüsteemid

Utilitase üldtutvustus

- Võrgud ja tootmine 8 linnas üle Eesti
  - Tallinn, Maardu, Keila, Haapsalu, Kärdla, Rapla, Jõgeva, Valga
- **500 km** kaugküttevõrke
- **4 400** köetavat hoonet
- **39** katlamaja koguvõimsusega **1.1 GW**

- Biomassi ja turvast kasutavad koostootmisjaamad:
25+21 MW elektrilise ja **67+76,5 MW** soojusliku võimsusega

- Rajatav biomassi kasutav jaam **Mustamäes**
10 MW elektrilise ja **46 MW** soojusliku võimsusega

Utilitase projektid

Juba tehtud

- Tallinna magistraalide uuendus
- Rapla puiduhakke katlamaja
- Sutsugaasi kondensaatorite paigaldus:
  - Keila (katel 7MW)
  - Valga (katel 10MW)
  - Haapsalu (katel 7MW)
- Kaugloetavad soojusarvestid
- Tallinna Elektrijaamad

Tulevik

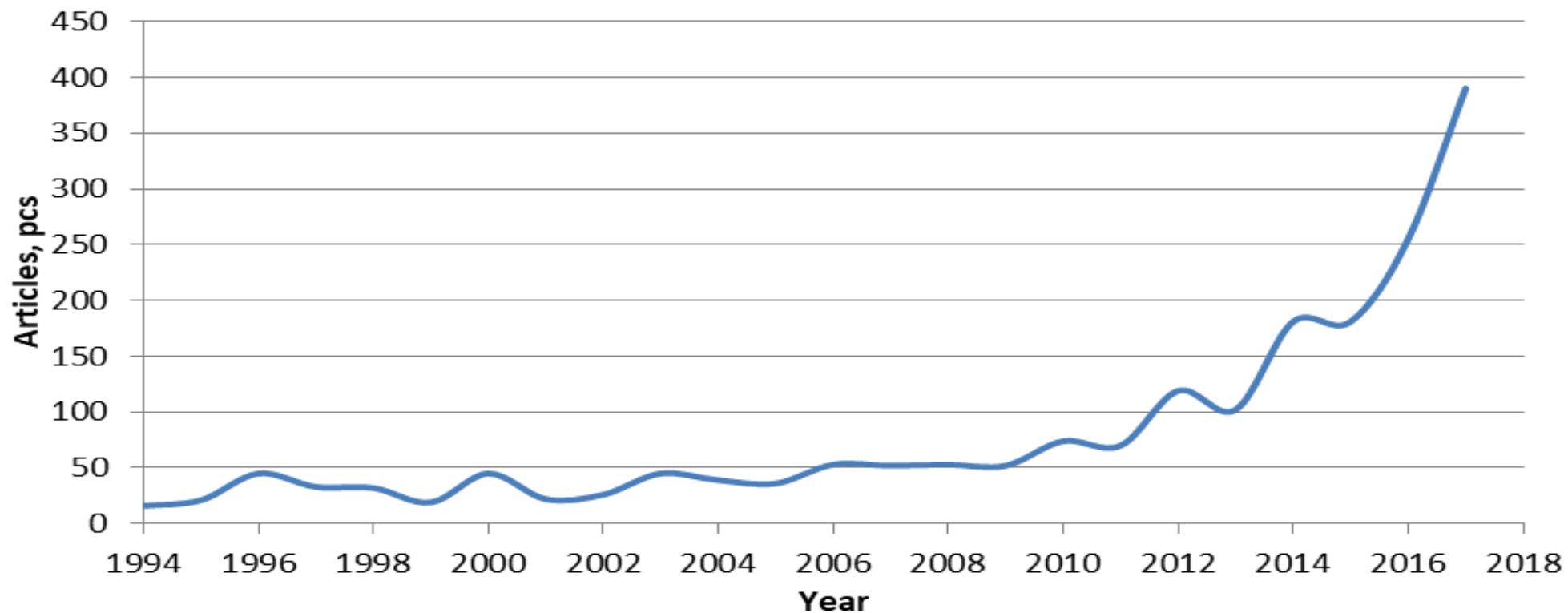
- Temperatuuride alandamine
- Kaugjahutus

Töös

- Kristiine KM suitsugaaside kondensaator (10MW)
- Mustamäe CHP (10+46MW)
- Jõgeva suitsugaaside kondensaator ja elektrifilter (6MW katlale)

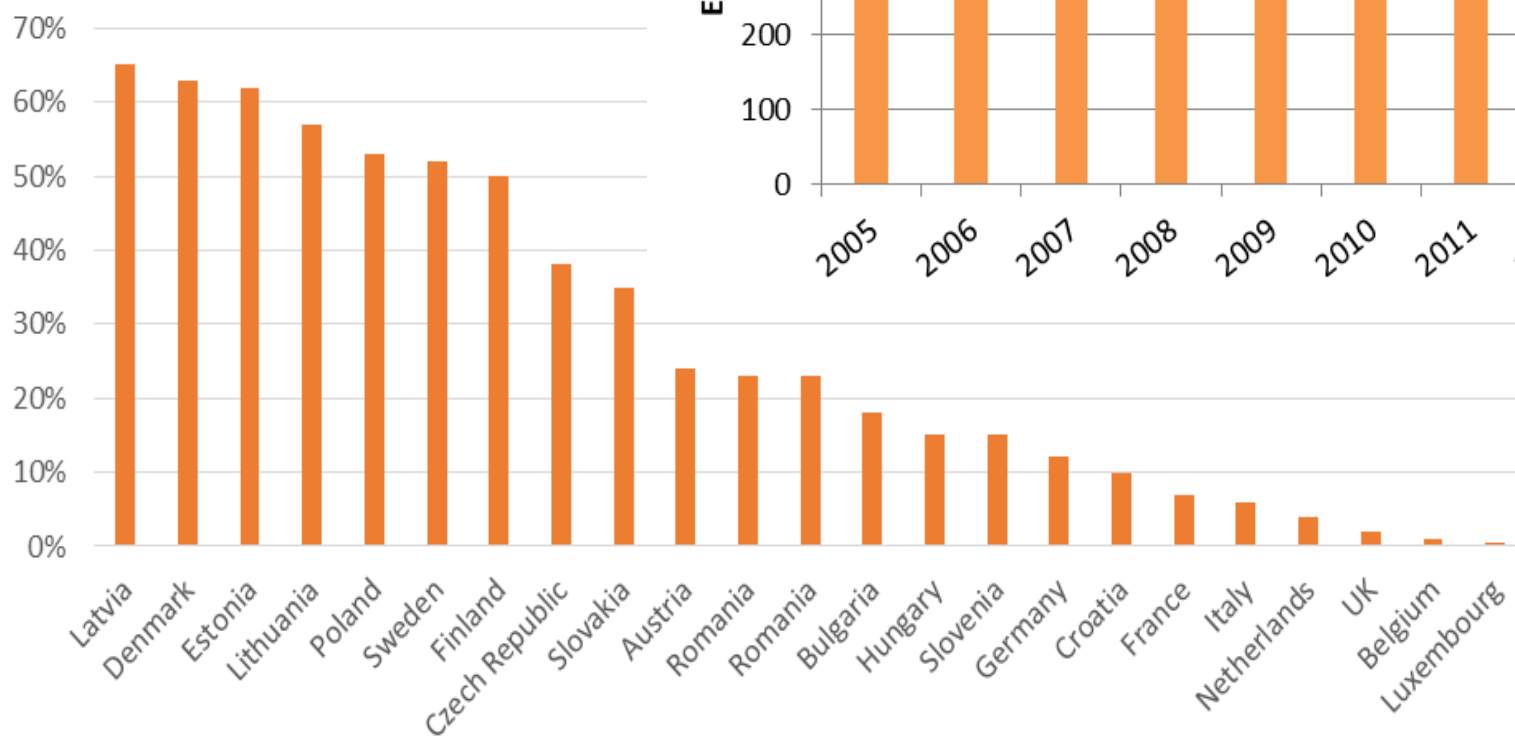

Published articles in DH field

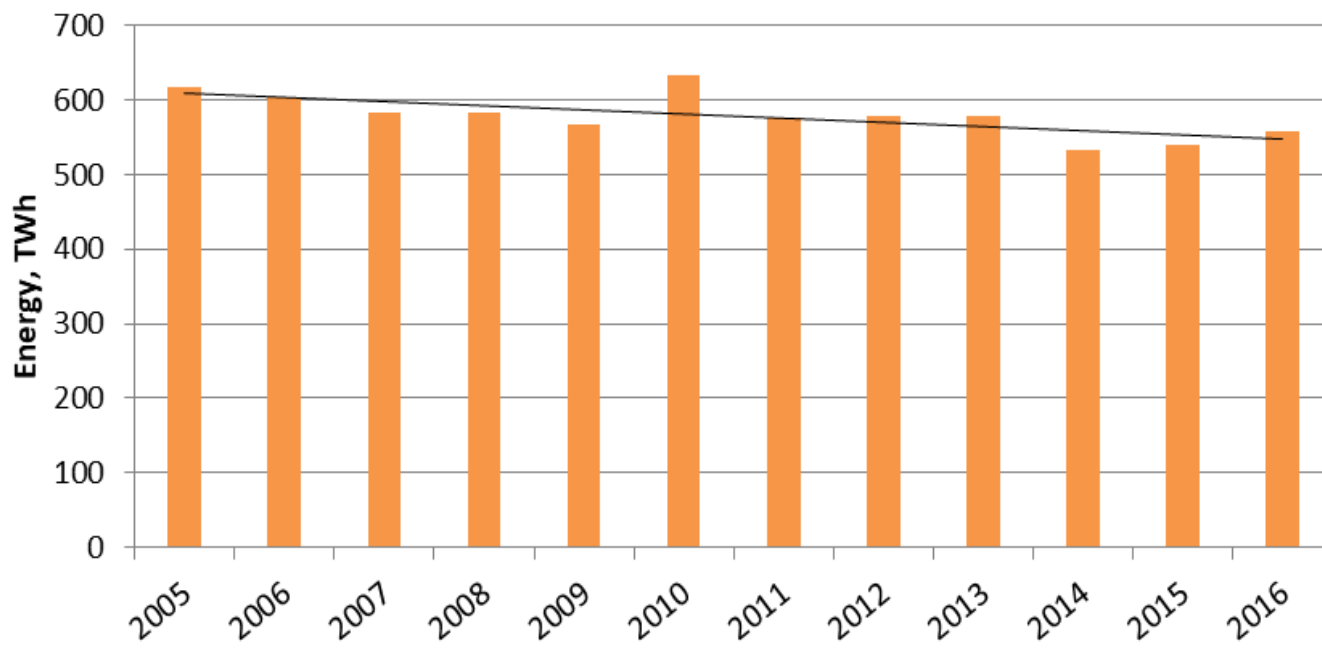

Kaugküte

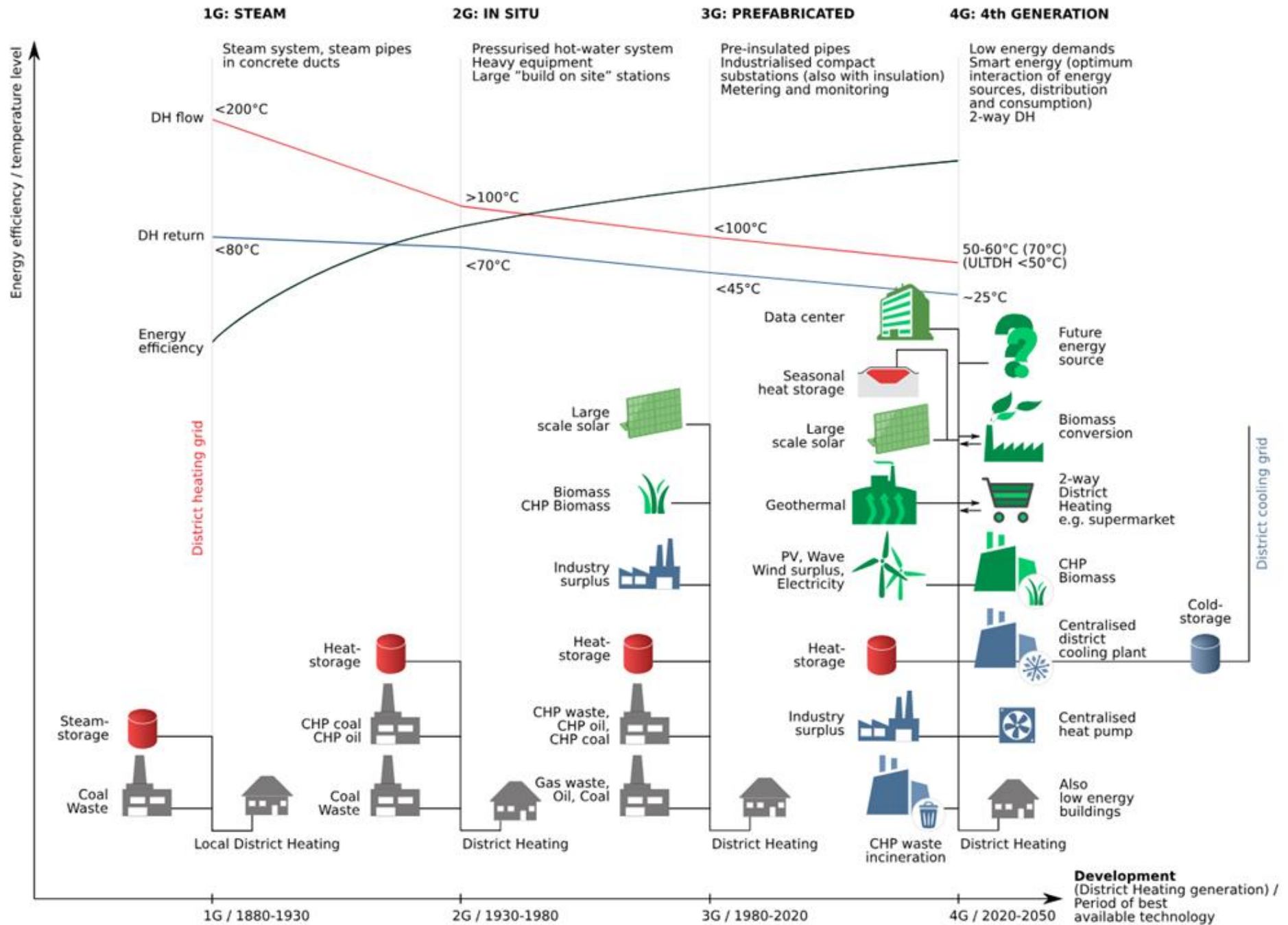
- Chaudes-Aigues, France, 1334
- New York, USA, 1877
- EU/Maailmas:
6.000/80.000 vörke
- Tarbimine 580/3200 TWh

Supply, transformation and consumption of heat in EU-28

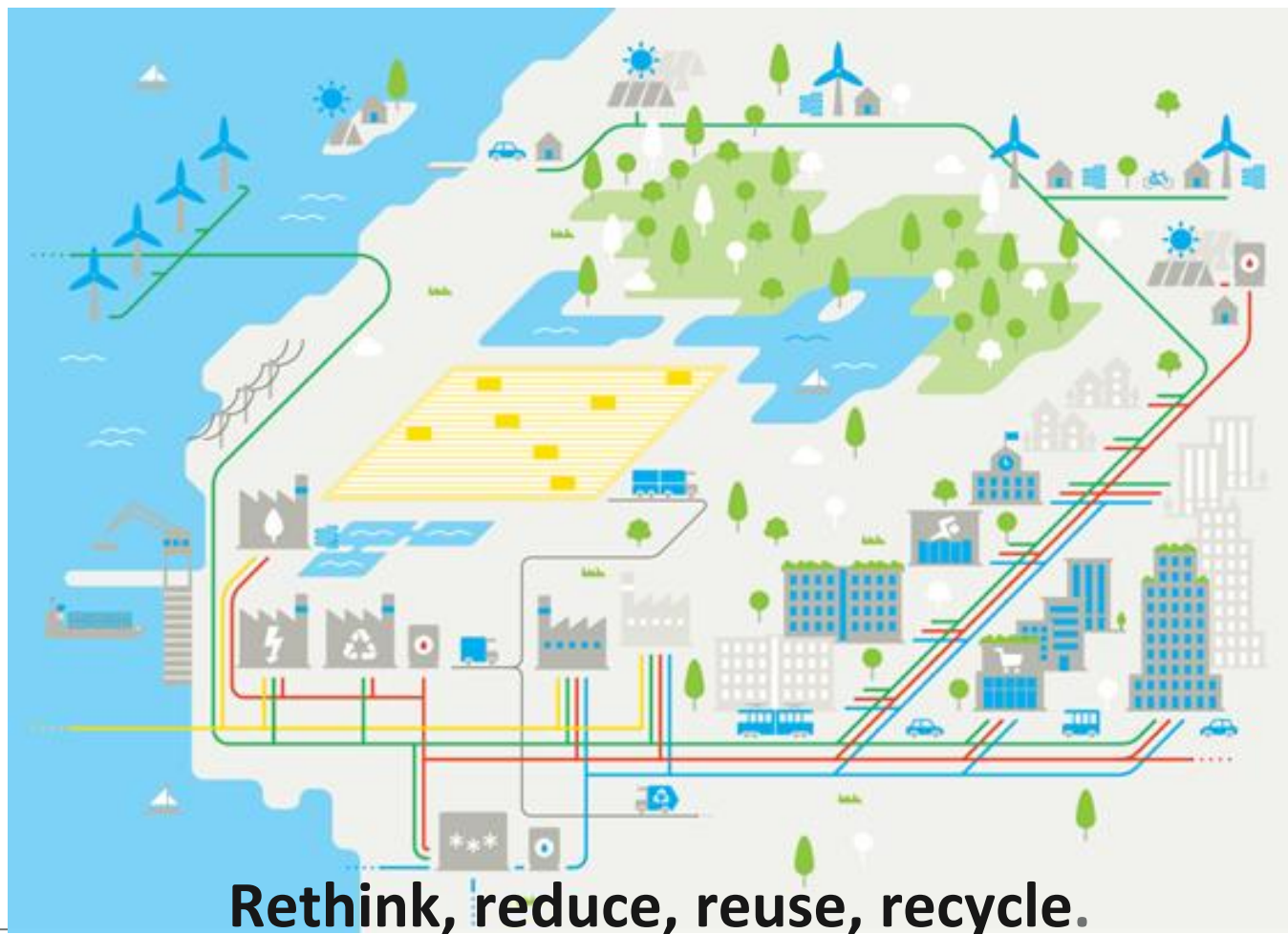
Mis on 4G kaugküte?

Miks 4G on oluline?

- Kõrge efektiivsus, madalad kaod
- Kasutakse madala temperatuuriga jääsoojust
- Töökindlus
- Prosumers

Rethink, reduce, reuse, recycle.

4G ülemineku probleemid

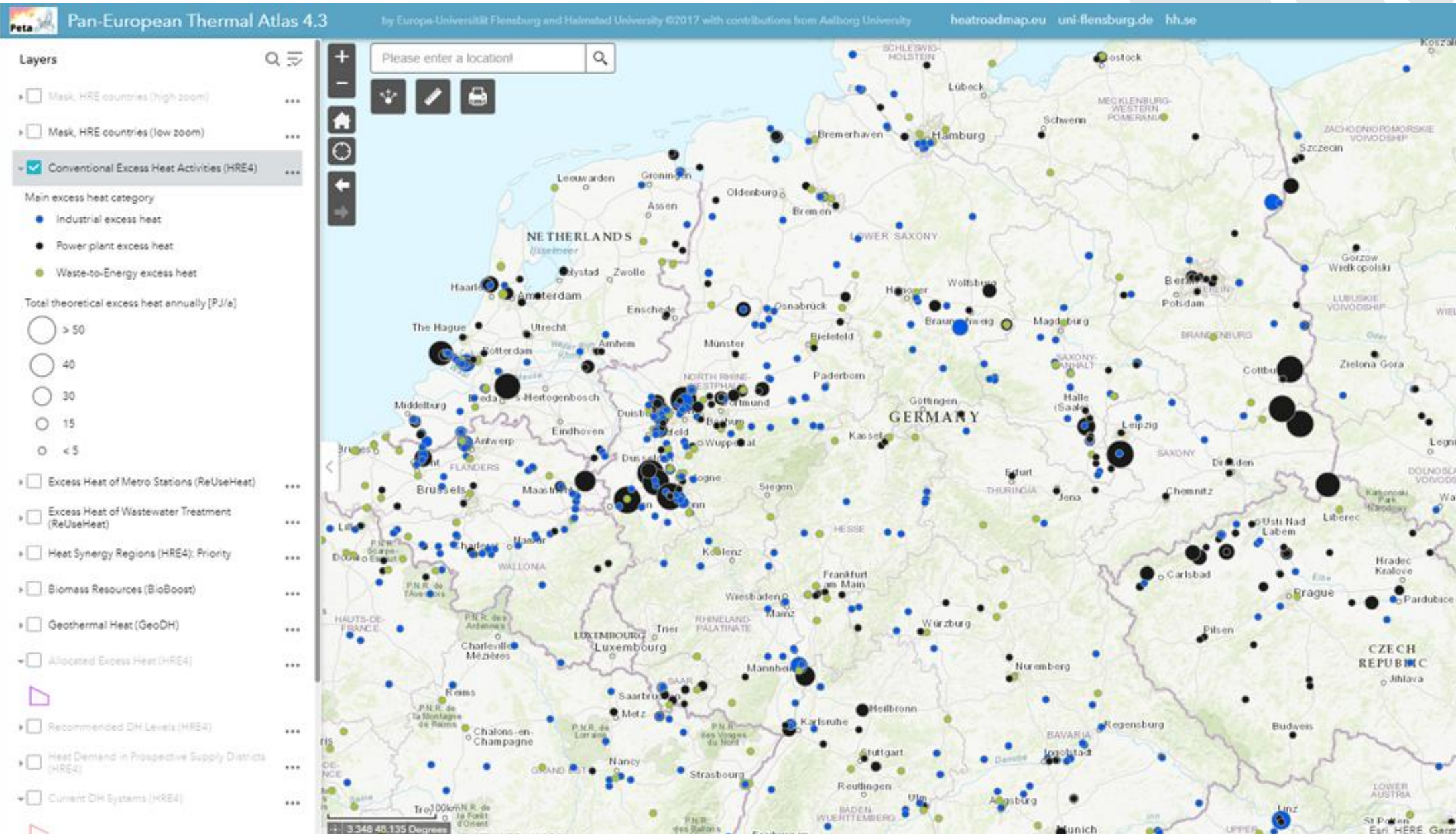
Tootmine

- Tehnoloogiline areng on piisav
- Taastuva energia maht väike
- Jääksoojus on võrgust kaugel
- Teadmatus

Jääsoojuse allikad

4G ülemineku probleemid

Võrk

- Hüdraulika
- Isolatsioon
- Planeerimine

4G ülemineku probleemid

Võrk

- Hüdraulika
- Isolatsioon
- Planeerimine

4G ülemineku probleemid

Tarbija

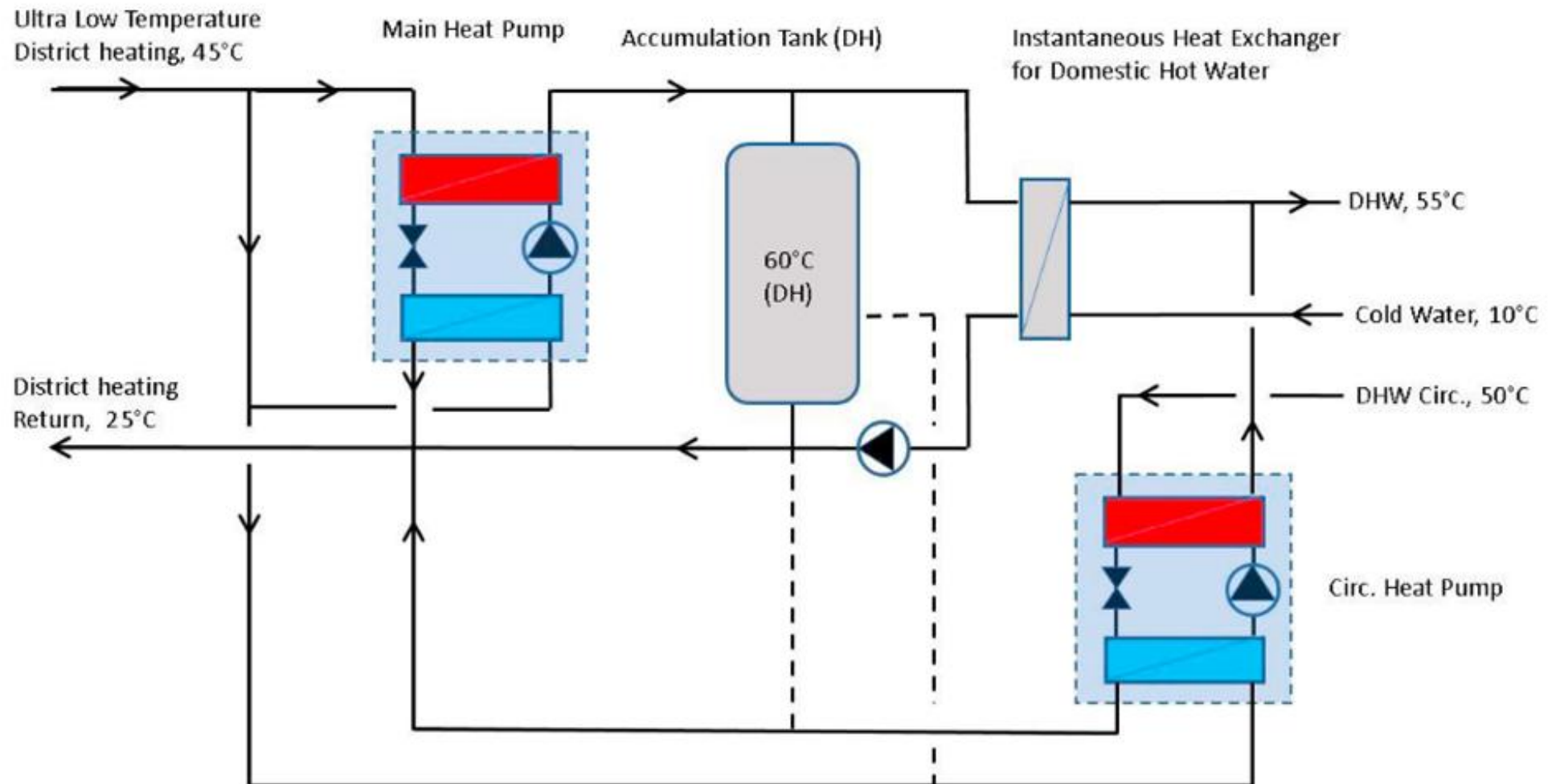
- Madal temperatuur

4G ülemineku probleemid

Tarbija - Ultra-low temperature district heating (ULTDH)

- Madal temperatuur
- Tarbevesi

4G ülemineku probleemid

Tarbija - Ultra-low temperature district heating (ULTDH)

- Madal temperatuur
- Tarbevesi

Available online at www.sciencedirect.com

ScienceDirect

Energy Procedia 149 (2018) 197–205

Energy

Procedia

www.elsevier.com/locate/procedia

16th International Symposium on District Heating and Cooling, DHC2018,
9–12 September 2018, Hamburg, Germany

Field experience with ULTDH substation for multifamily building

Jan Eric Thorsen^{a*}, Torben Ommen^b

^a*Danfoss A/S, Nordborgvej 81, 6430 Nordborg, Denmark*

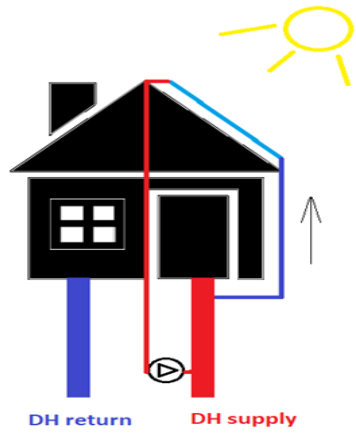
^b*Department of Mechanical Engineering, Technical University of Denmark, Niels Koppels Allé, 2800 Kgs. Lyngby, Denmark*

4G ülemineku probleemid

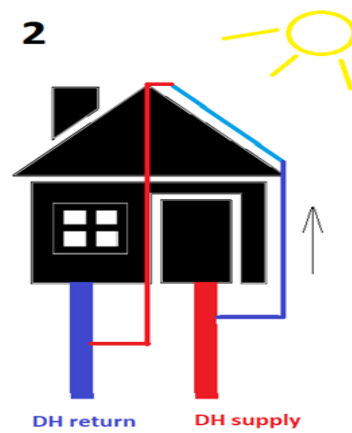
Tarbija

- Madal temperatuur
- Tarbevesi
- Energia müük tagasi

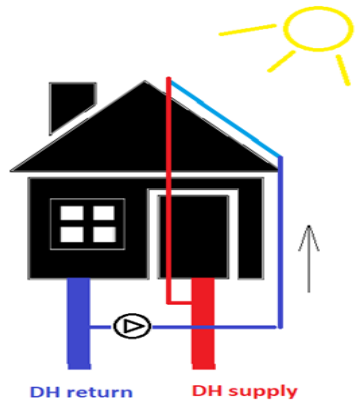
1

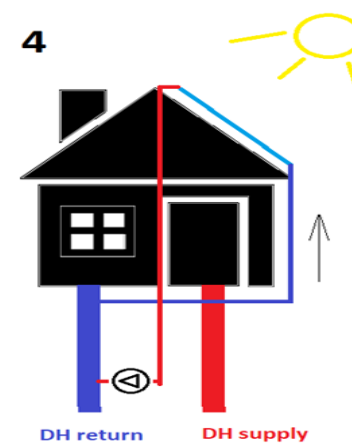
2

3

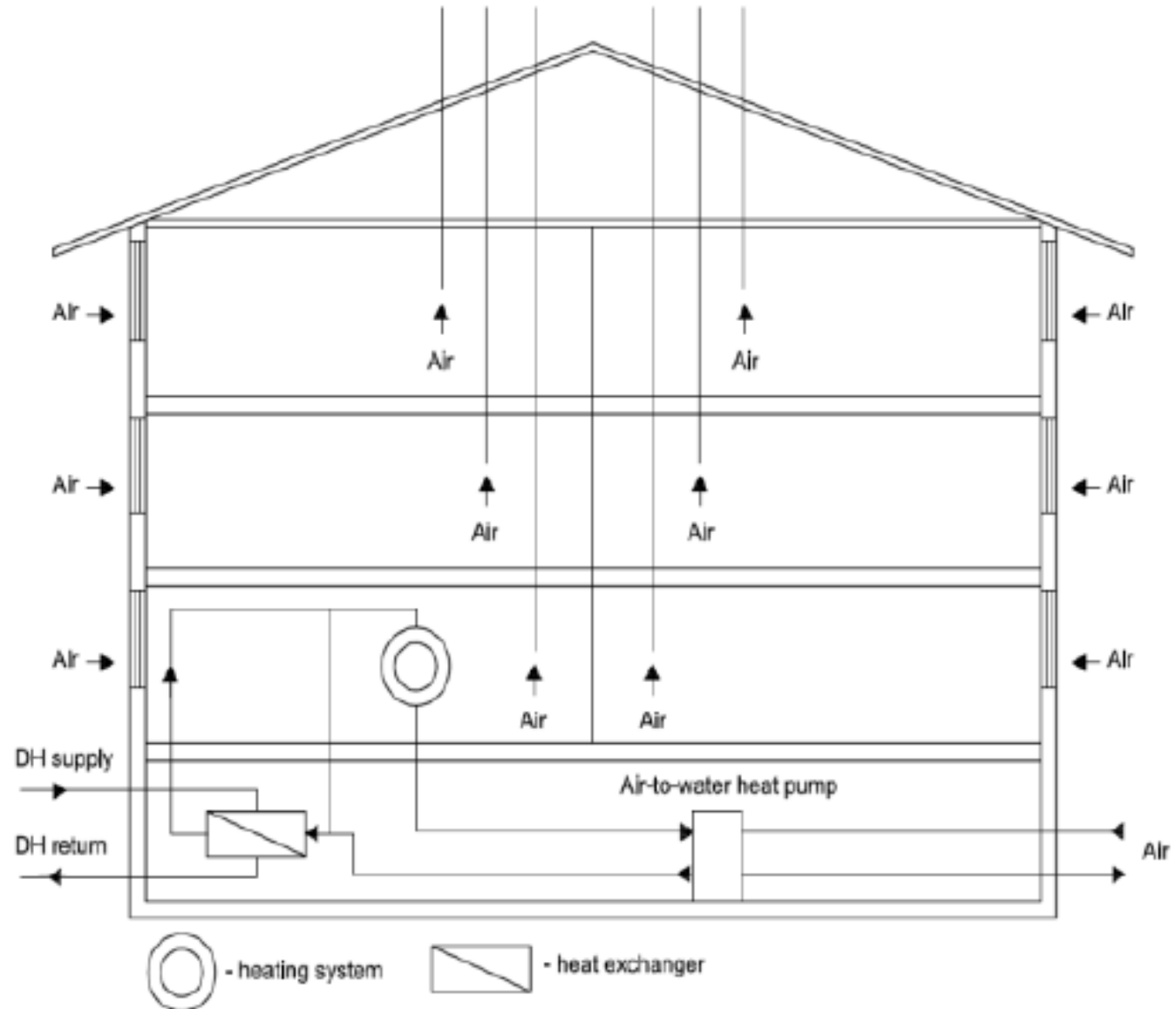
4

4G ülemineku probleemid

Tarbija

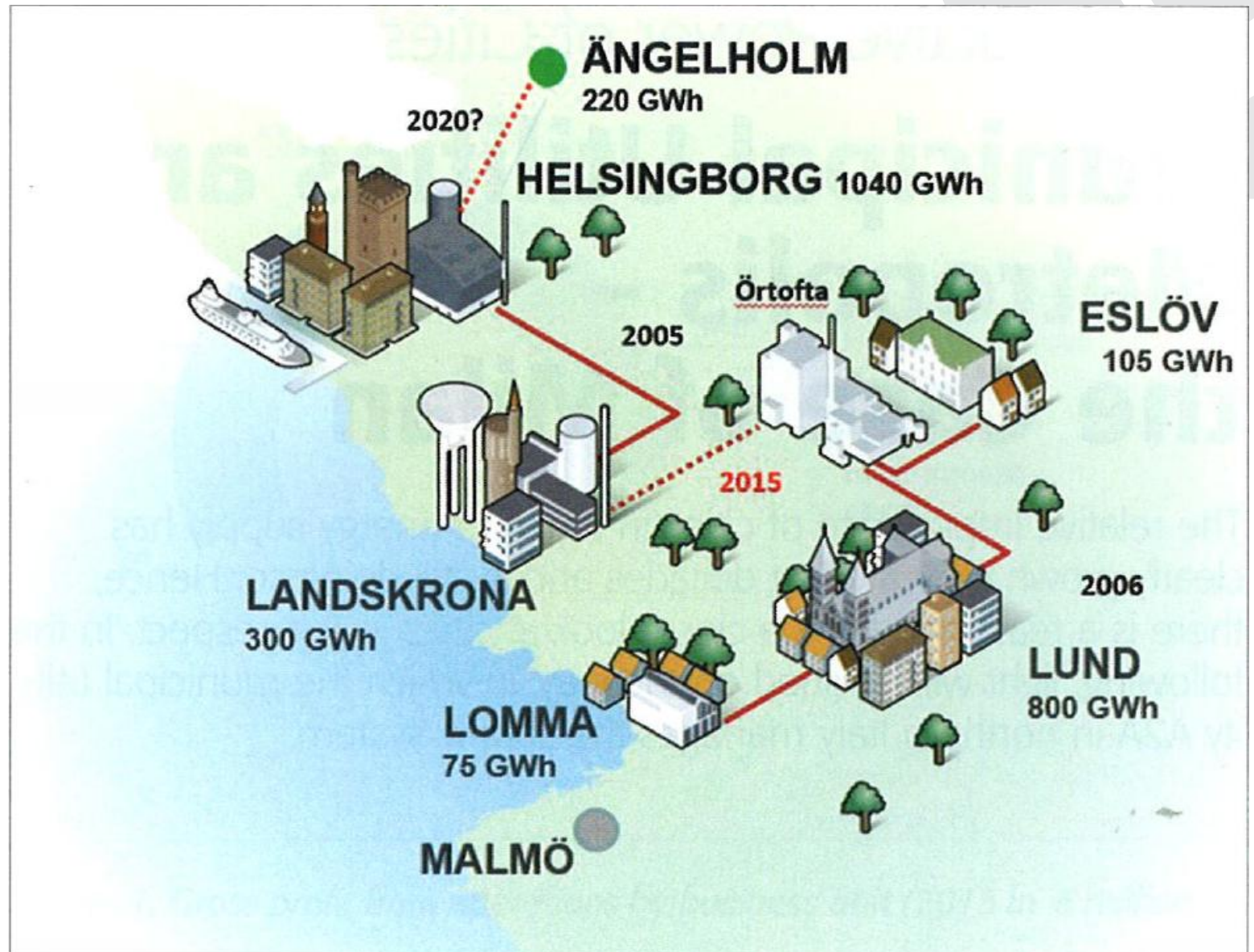
- Madal temperatuur
- Tarbevesi
- Energia müük tagasi
- Paralleeltarbimine

4G ülemineku probleemid

Muud

- Koostöö

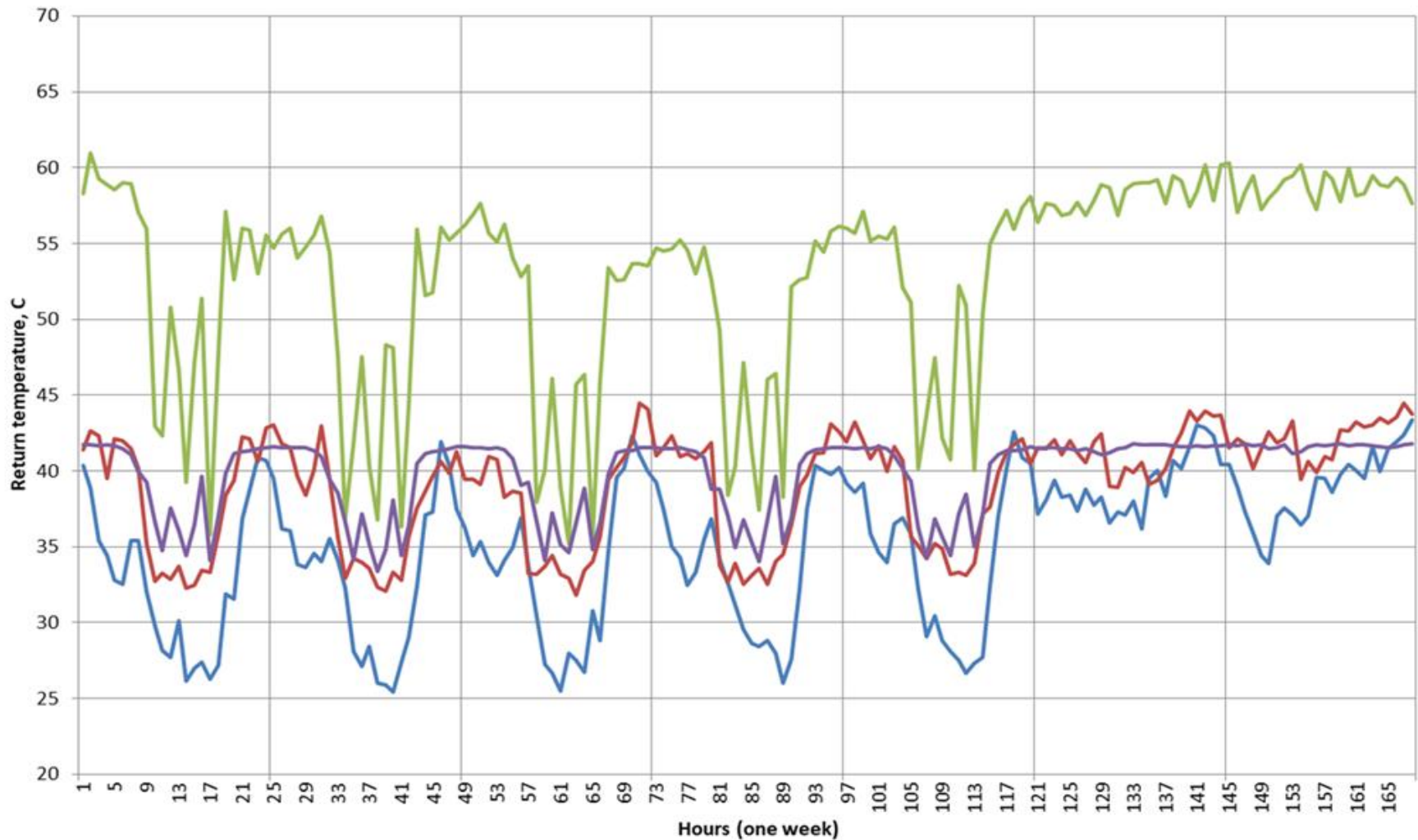

4G ülemineku probleemid

Muud

- Koostöö
- Seadused
- Andmed

Return temperature for service buildings

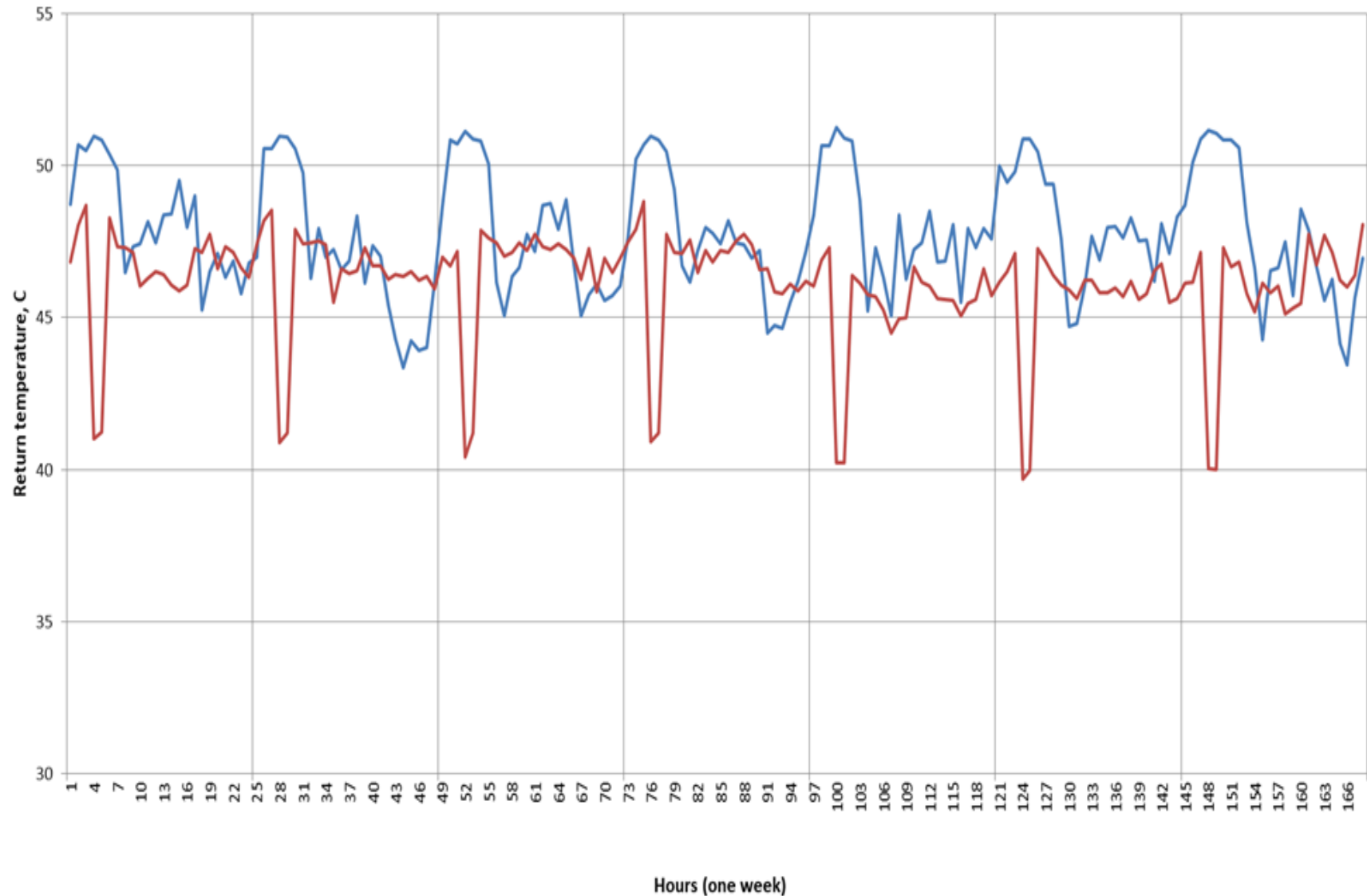

4G ülemineku probleemid

Muud

- Koostöö
- Seadused
- Andmed

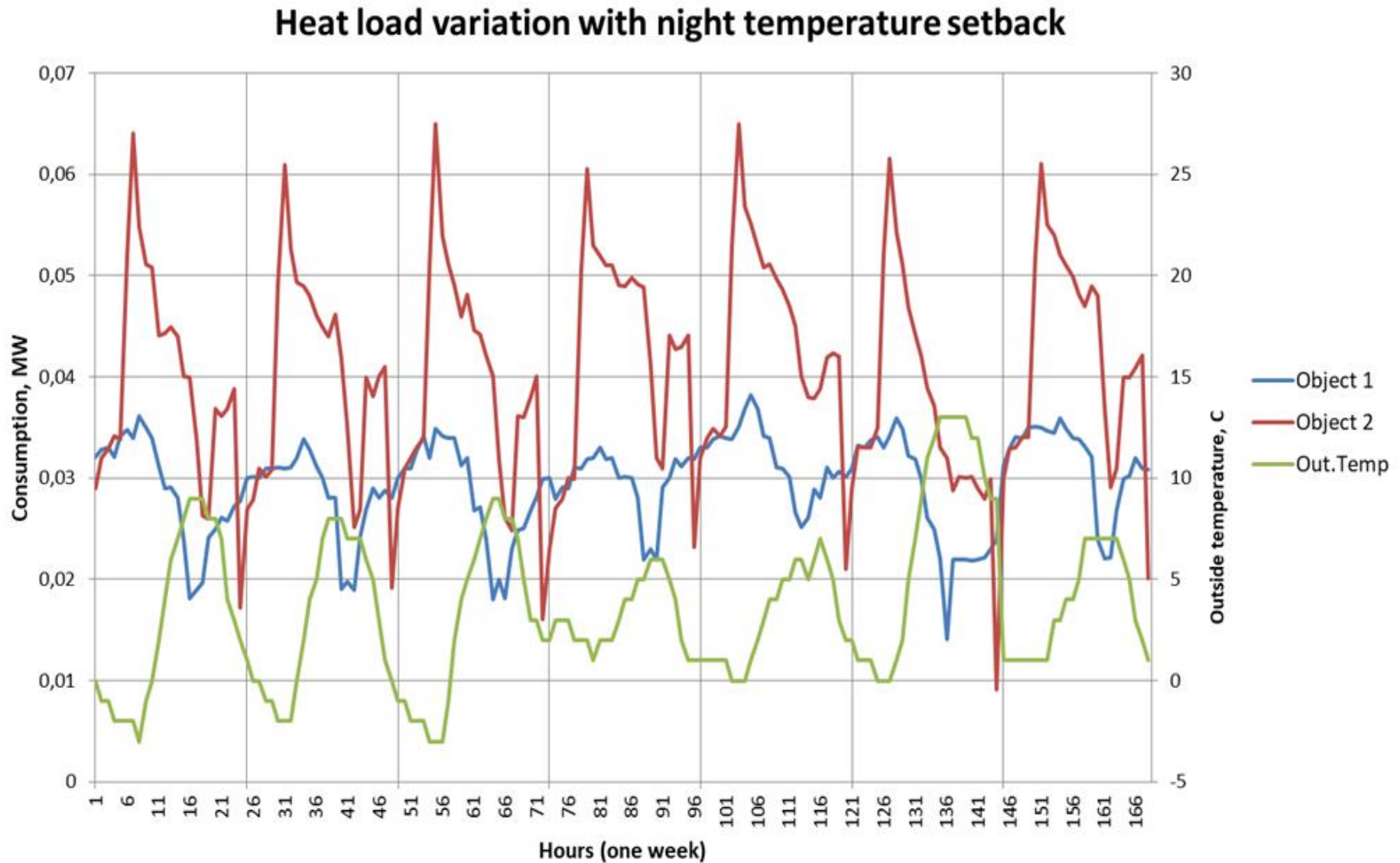
Circulation temperature reduction

4G ülemineku probleemid

Muud

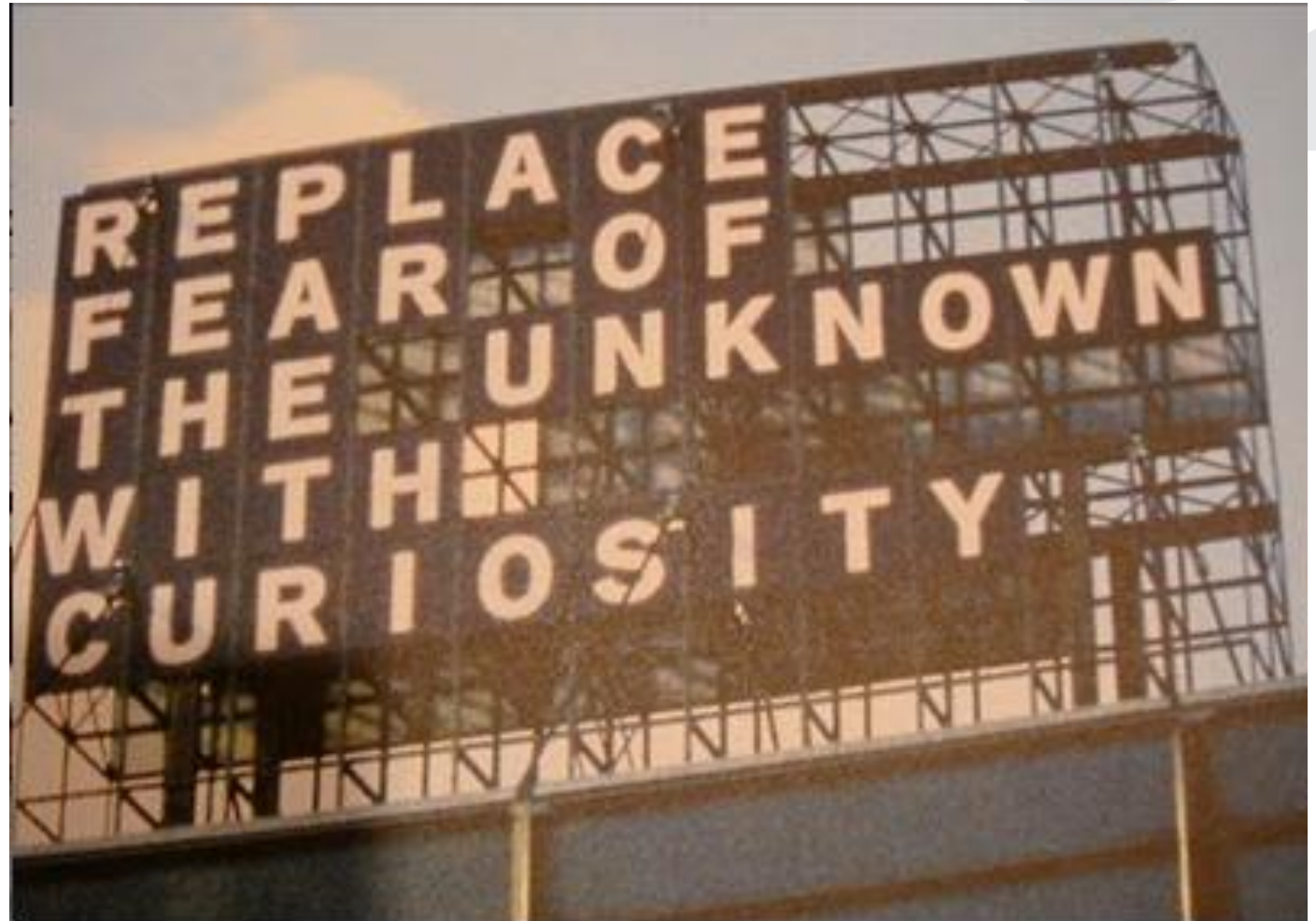
- Koostöö
- Seadused
- Andmed

4G ülemineku probleemid

Muud

- Koostöö
- Seadused
- Andmed
- Teadmatus ja hirm

4G ülemineku probleemid

Muud

- Koostöö
- Seadused
- Andmed
- Teadmatus ja hirm

Mõned mõtted veel

Konverentside põhjal.

- Keelata gaasi kasutamine KK-s?
- Kasutamata jääsoojuse maksustamine?
- Võtta arvesse tervise hind
- Asendada kõik elektriga

HOME NEWS IMPACT EVENTS CALL FOR ABSTRACTS PUBLICATIONS & PRESENTATIONS

CONFERENCE 2017

CONFERENCE 2018

[Home](#) > [Conferences](#) > Conference 2018

4TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SMART ENERGY SYSTEMS
AND 4TH GENERATION DISTRICT HEATING - AALBORG 13-14 NOV
2018

Kokuvõtte

4-nda põlvkonna kaugküte on tulevik.

DISAINER KALAMAJAST
UTILITASE KLIENT

**MEIE AJA
KANGELANE**

KAUGKÜTTEKLIENT SÄÄSTAB LOODUST IGA PÄEV

 UTILITAS
UTILITAS.EE

TANTSUTREENER KESKLINNAST
UTILITASE KLIENT

**MEIE AJA
KANGELANE**

KAUGKÜTTEKLIENT SÄÄSTAB LOODUST IGA PÄEV

 UTILITAS
UTILITAS.EE

VANAEMA MUSTAMÄELT
UTILITASE KLIENT

**MEIE AJA
KANGELANE**

KAUGKÜTTEKLIENT SÄÄSTAB LOODUST IGA PÄEV

 UTILITAS
UTILITAS.EE

Täna tähelepanu eest!

